

Bruksela, 29 marca 2022 r.
(OR. pl)

7695/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0101 (NLE)

ECOFIN 280
CADREFIN 44
UEM 47
FIN 375

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 29 marca 2022 r.

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2022) 152 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący DECYZJI WYKONAWCZEJ RADY w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Szwecji

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 152 final.

Zał.: COM(2022) 152 final

Bruksela, dnia 29.3.2022 r.
COM(2022) 152 final

2022/0101 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Szwecji

{SWD(2022) 102 final}

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Szwecji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹, w szczególności jego art. 20,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pandemia COVID-19 ma destrukcyjny wpływ na gospodarkę Szwecji. W 2019 r. produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca Szwecji wyniósł 148 % średniej unijnej. Realny PKB Szwecji zmalał o 2,9 % w 2020 r. i wzrósł o 1,8 % w latach 2020 i 2021 w ujęciu łącznym. Utrzymujące się od dłuższego czasu czynniki mające wpływ na wyniki gospodarcze w średnim okresie obejmują wysoki wskaźnik aktywności zawodowej, silny i zorientowany na eksport sektor przetwórstwa przemysłowego, dobrą sytuację fiskalną i wysoce rozwinięta siatka bezpieczeństwa socjalnego, ale także utrwalone zakłócenia równowagi wynikające z sytuacji na rynku mieszkaniowym i wysokiego zadłużenia gospodarstw domowych. Chociaż szwedzka gospodarka należy do najbardziej wydajnych w UE, wzrost wydajności był powolny i nadal utrzymuje się niedopasowanie na rynku pracy. Wspieranie trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu w Szwecji nadal wymaga przede wszystkim zapewnienia odpowiedniego tempa innowacji, dostatecznej podaży pracowników z odpowiednimi umiejętnościami w czasach głębokich zmian demograficznych i technologicznych, jak również stopniowego eliminowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej.
- (2) W dniach 9 lipca 2019 r. i 20 lipca 2020 r. Rada skierowała do Szwecji zalecenia w kontekście europejskiego semestru. W szczególności, Rada zaleciła Szwecji ukierunkowanie inwestycji na zieloną i cyfrową transformację, a także na edukację i umiejętności oraz badania naukowe i innowacje, z uwzględnieniem różnic regionalnych. Jeżeli chodzi o funkcjonowanie rynku mieszkaniowego, Rada zaleciła Szwecji przeciwdziałanie ryzyku związanemu z wysokim zadłużeniem gospodarstw domowych, wspieranie inwestycji w budownictwo mieszkaniowe w obszarach, gdzie występuje największy problem niedoborów, oraz poprawę efektywności rynku

¹ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

mieszkaniowego. Rada zaleciła również poprawę skuteczności ram prawnych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz ich egzekwowania. Szwecję wezwano do podjęcia wszelkich działań, zgodnie z ogólną klauzulą wyjścia w ramach paktu stabilności i wzrostu, niezbędnych do skutecznego zaradzenia pandemii COVID-19 i do wspomżenia gospodarki, a następnie wsparcia jej odbudowy. Kiedy warunki ekonomiczne na to pozwolą, Szwecja powinna prowadzić politykę fiskalną ukierunkowaną na osiągnięcie rozważnej średniookresowej sytuacji fiskalnej i zapewnienie długookresowej zdolności do obsługi długu, przy jednoczesnym zwiększaniu inwestycji. Szwecji zalecono ponadto zapewnienie odporności systemu opieki zdrowotnej. Po dokonaniu oceny stanu wdrożenia tych zaleceń krajowych na chwilę przedłożenia planu odbudowy i zwiększania odporności („RRP”) Komisja stwierdza, że zalecenie dotyczące wprowadzania sieci 5G zostało w pełni wdrożone. Znaczne postępy osiągnięto w zakresie zrównoważonego transportu, a także podjęcia wszelkich działań niezbędnych do skutecznego zaradzenia pandemii, wspomżenia gospodarki, a następnie wsparcia jej odbudowy.

- (3) W dniu 2 czerwca 2021 r. Komisja opublikowała szczegółową ocenę sytuacji dla Szwecji na podstawie art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011². W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Szwecji występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, w szczególności dotyczące ryzyka związanego z zawyżonym poziomem cen nieruchomości mieszkaniowych w połączeniu ze stale rosnącym zadłużeniem gospodarstw domowych.
- (4) W dniu 28 maja 2021 r. Szwecja przedstawiła Komisji swój krajowy RRP, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Plan ten złożono po przeprowadzeniu procesu konsultacji zgodnie z krajowymi uregulowaniami, przy zaangażowaniu władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, organizacji młodzieżowych i innych odpowiednich zainteresowanych stron. Poczucie odpowiedzialności krajowej za RRP jest podstawą ich pomyślniej realizacji oraz ich trwałego wpływu na szczeblu krajowym i wiarygodności na szczeblu europejskim. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność RRP, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny określonymi w załączniku V do tego rozporządzenia.
- (5) RRP powinny służyć realizacji ogólnych celów Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności („Instrument”) ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/241 oraz Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) 2020/2094 w celu wspierania odbudowy po kryzysie wywołanym COVID-19. Powinny one promować spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną Unii poprzez przyczynianie się do realizacji sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (6) Realizacja RRP państw członkowskich będzie wymagać skoordynowanych w całej Unii działań obejmujących reformy i inwestycje. Dzięki skoordynowanej realizacji tych reform i inwestycji przy jednoczesnym wdrożeniu projektów transgranicznych i dotyczących wielu krajów będą one wzajemnie się wzmacniać i generować

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

pozytywne efekty zewnętrzne w całej Unii. W związku z tym około jedna trzecia wpływu instrumentu na wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w państwach członkowskich będzie wynikać z efektów zewnętrznych pochodzących z innych państw członkowskich.

Wyważona reakcja przyczyniająca się do realizacji sześciu filarów

- (7) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. a) i kryterium 2.1 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP stanowi w dużym stopniu (rating A) kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą i społeczną, tym samym przyczyniając się odpowiednio do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 tego rozporządzenia, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań, przed którymi stoi dane państwo członkowskie, oraz alokacji finansowej na jego rzecz.
- (8) RRP obejmuje działania, które przyczyniają się do realizacji wszystkich sześciu filarów, a szereg komponentów dotyczy kilku filarów jednocześnie. Takie podejście sprzyja zapewnieniu kompleksowego i spójnego podejścia do każdego filaru. Spodziewane jest, że w przeprowadzeniu zielonej transformacji pomogą działania na rzecz dekarbonizacji przemysłu i transportu oraz wsparcie lokalnych i regionalnych projektów dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych. Proces ten wzmacniają dodatkowo publiczne programy wsparcia mające na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynków, w tym poprzez wykorzystanie inteligentnych systemów energetycznych. Przewiduje się, że RRP w kompleksowy sposób przyczyni się do realizacji filaru cyfrowego dzięki działaniom mającym na celu dalszy rozwój szybkiej łączności, rozwijanie umiejętności cyfrowych poprzez kształcenie i szkolenie oraz usprawnienie administracji elektronicznej i cyfrowych usług publicznych.
- (9) Wspieranie rozwoju i wykorzystywania nowych technologii w branży ekologicznej przyczyni się do inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego w Szwecji. Wsparcie na rzecz zmiany i podnoszenia kwalifikacji powinno przyczynić się do osiągnięcia wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, na którym skorzystają wszyscy. Spodziewane jest również, że działania mające na celu sprostanie wyzwaniom demograficznym, tzn. dostosowanie limitów wiekowych w ramach systemu emerytalnego, systemu zabezpieczenia społecznego i systemu podatkowego, pomogą zapewnić stabilność i odporność szwedzkiego modelu gospodarczego i społecznego. Jeśli chodzi o spójność społeczną i terytorialną, oczekuje się, że wspieranie rozwoju sieci szerokopasmowych na obszarach wiejskich pomoże zapewnić wszystkim obywatelom dostęp do szybkiej łączności, a tym samym wzmocni spójność terytorialną, natomiast spójność społeczna będzie wspierana za pomocą działań ukierunkowanych na kształcenie i szkolenie, a także za pomocą działań mających na celu zwiększenie podaży mieszkań.
- (10) Odporność szwedzkiego systemu opieki zdrowotnej powinna wzrosnąć dzięki ukierunkowanym działaniom mającym na celu zwiększenie dostępności odpowiednio wyszkolonego personelu, a odporność szwedzkiego systemu finansowego – dzięki zwiększeniu skuteczności organu nadzoru finansowego. Spodziewane jest, że RRP przyczyni się do zwiększenia odporności społecznej poprzez wspieranie możliwości przekwalifikowania się na rynku pracy. Przewiduje się, że działania mające na celu cyfryzację administracji publicznej – w połączeniu z reformami służącymi zwalczaniu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu – wpłyną korzystnie na odporność instytucjonalną. Oczekuje się, że szwedzki RRP pomoże w realizacji polityki poświęconej następnemu pokoleniu dzięki działaniom w zakresie nauki języka

szwedzkiego i szkolenia zawodowego, przekazaniu uniwersytetom dodatkowych zasobów oraz reformie systemu ochrony zatrudnienia, która powinna zwiększyć szanse młodego pokolenia na znalezienie pracy.

Sprostanie wszystkim wyzwaniom wskazanym w zaleceniach krajowych lub znacznej części tych wyzwań

- (11) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) i kryterium 2.2 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP ma przyczynić się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub znacznej części wyzwań (rating A), które zostały wskazane w skierowanych do Szwecji zaleceniach krajowych, w tym w zakresie ich aspektów fiskalnych, oraz w zaleceniach wydanych na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, skierowanych do danego państwa członkowskiego, lub wyzwaniom wskazanym w innych stosownych dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru.
- (12) RRP obejmuje obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom gospodarczym i społecznym określonym w zaleceniach krajowych skierowanych przez Radę do Szwecji w ramach europejskiego semestru w 2019 r. i w 2020 r. lub znacznej części tych wyzwań, zwłaszcza w obszarach odporności systemu opieki zdrowotnej, transformacji klimatycznej i cyfrowej, edukacji i rozwijania umiejętności, badań naukowych i innowacji, przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz poprawy warunków po stronie podaży i zwiększenia mobilności na rynku mieszkaniowym.
- (13) RRP obejmuje działania mające na celu zwiększenie dostępności i możliwości systemu opieki zdrowotnej. Wzmocnienie odporności systemu opieki zdrowotnej jest częścią szerszego planu modernizacji tego systemu. Oczekuje się, że RRP pomoże szwedzkiej opiece zdrowotnej dzięki szkoleniom dla świadczeniodawców opieki nad osobami starszymi, zwiększeniu liczby miejsc na studiach wyższych w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (Yrkesvux) ukierunkowanych na opiekę zdrowotną i społeczną oraz objęciu ochroną prawną tytułu zawodowego asystenta pielęgniarki, co uczyni ten zawód bardziej atrakcyjnym dla potencjalnych pracowników.
- (14) W RRP położono znaczny nacisk na zieloną i cyfrową transformację, transformację niskoemisyjną i energetyczną oraz zrównoważoną infrastrukturę. Zieloną transformację wspierają szeroko zakrojone programy subsydiowania mające na celu przyspieszenie dekarbonizacji przemysłu i transportu poprzez pobudzenie inwestycji w rozwój i stosowanie innowacyjnych technologii na potrzeby rozwiązań niewykorzystujących paliw kopalnych. Transformację cyfrową wspierają w szczególności specjalne inwestycje mające na celu dalszy rozwój szybkiej łączności, a także działania wspierające cyfryzację administracji publicznej.
- (15) RRP zawiera szereg ukierunkowanych reform i inwestycji mających na celu ulepszenie edukacji i rozwoju umiejętności, w szczególności poprzez zwiększenie liczby możliwości odbycia szkoleń, w tym przeznaczonych dla pracowników zajmujących się opieką nad osobami starszymi, oraz miejsc na studiach w ramach kształcenia zawodowego i szkolnictwa wyższego, z naciskiem na osoby mające szczególne trudności na rynku pracy. W połączeniu z działaniem unowocześniającym przepisy dotyczące ochrony zatrudnienia, powinno to stanowić dalszą zachętę do zwiększania kapitału ludzkiego i odpowiadania na zmieniające się potrzeby w zakresie umiejętności, w szczególności w kontekście cyfrowej i zielonej transformacji.

- (16) Oczekuje się, że RRP zmniejszy ryzyko prania pieniędzy w systemie finansowym dzięki dwóm działaniom, które wzmacniają skuteczny nadzór i egzekwowanie ram dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy. Oczekuje się również, że wzrośnie podaż mieszkań na wynajem i nastąpi poprawa warunków podażyowych na rynku mieszkaniowym.
- (17) Zalecenia dotyczące natychmiastowej reakcji na pandemię środkami polityki fiskalnej można uznać za wykraczające poza zakres szwedzkiego RRP, niezależnie od faktu, że Szwecja zasadniczo adekwatnie i wystarczająco zareagowała na potrzebę natychmiastowego wsparcia gospodarki za pomocą środków fiskalnych w latach 2020 i 2021, zgodnie z ogólną klauzulą wyjścia przewidzianą w pakiecie stabilności i wzrostu. Spodziewane jest, że dzięki ukierunkowaniu na powyższe wyzwania RRP przyczyni się również w ograniczonym stopniu do skorygowania zakłóceń równowagi występujących w Szwecji, które wskazano w zaleceniach wydanych na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w latach 2019 i 2020, w szczególności dotyczących ryzyka związanego z zawyżonym poziomem cen nieruchomości mieszkaniowych w połączeniu ze stale rosnącym zadłużeniem gospodarstw domowych.

Przyczynienie się do potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy oraz odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej

- (18) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. c) i kryterium 2.3 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP ma mieć duży wpływ (rating A) na wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy oraz zwiększenie odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej Szwecji, przyczyniając się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym poprzez promowanie polityki na rzecz dzieci i młodzieży, a także na złagodzenie skutków gospodarczych i społecznych kryzysu związanego z COVID-19, a przez to na wzmocnienie spójności i konwergencji gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii.
- (19) Z symulacji przedstawionych przez służby Komisji wynika, że RRP wraz z pozostałymi środkami Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy może przyczynić się do zwiększenia PKB Szwecji do 2026 r. o wartość wynoszącą od 0,2 % do 0,3 %, bez uwzględnienia ewentualnych pozytywnych skutków reform strukturalnych. RRP powinien się również przyczynić do wzrostu zatrudnienia, zwłaszcza w latach 2021–2022. Oczekuje się, że w perspektywie średnio- i długoterminowej najbardziej znaczące i trwałe pozytywne skutki dla wzrostu gospodarczego, wydajności i stabilności fiskalnej przyniosą reformy systemu zabezpieczenia społecznego i systemu emerytalnego oraz zmiany w przepisach dotyczących rynku pracy.
- (20) W celu sprostania wyzwaniom w tych obszarach w RRP zaproponowano pakiet inwestycji i reform w dziedzinie edukacji, cyfryzacji i opieki zdrowotnej, który przyczyni się na kilka sposobów do zapewnienia równych szans i lepszego dostępu do zatrudnienia, zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych. Rozszerzenie oferty kształcenia zawodowego oraz zwiększenie liczby miejsc kształcenia w całej Szwecji może potencjalnie przyczynić się do wzrostu zatrudnienia i wydajności, sprzyjając jednocześnie spójności społecznej. Ponadto zwiększona podaż i jakość usług w zakresie opieki długoterminowej powinny pozytywnie wpłynąć na życie osób starszych, a specjalne działania wspierające studentów i rodziny o niskich dochodach powinny poprawić sytuację grup defaworyzowanych na rynku mieszkaniowym.

- (21) Działania wspierające zieloną i cyfrową transformację powinny sprawić, że szwedzka gospodarka stanie się bardziej innowacyjna i zrównoważona. W szczególności spodziewane jest, że wsparcie rozwoju sieci szerokopasmowych będzie stanowić dodatkowy bodziec do transformacji cyfrowej pracy, co powinno zmniejszyć podatność na zakłócenia w łańcuchu dostaw. Działania mające na celu dostosowanie umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz wyeliminowanie luk kompetencyjnych powinny pomóc Szwecji utrzymać wysoką konkurencyjność i ułatwić dostosowanie w przypadku niekorzystnej sytuacji gospodarczej. Uznaje się również, że położenie w RRP nacisku na inicjatywy zrównoważone pod względem środowiskowym zmniejszy narażenie na skutki związane z niezrównoważonymi rodzajami działalności gospodarczej, którym grozi utrata przydatności. Podsumowując, RRP promuje strukturę przemysłu opartą na elastycznych i innowacyjnych rodzajach działalności gospodarczej, co sprzyja zwiększaniu odporności.

Zasada „Nie czyn poważnych szkód”

- (22) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. d) i sekcją 2.4 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP ma przyczynić się do zapewnienia, aby żadne z działań (rating A) służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych ujętych w RRP nie czyniło poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852³ (zasada „nie czyn poważnych szkód”).
- (23) Zgodnie z przyjętym przez Komisję Europejską zawiadomieniem „Wytyczne techniczne dotyczące stosowania zasady »nie czyn poważnych szkód« na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności”⁴ Szwecja przedstawiła wyjaśnienie, że żadne działania zawarte w jej RRP nie czynią poważnych szkód dla jakichkolwiek celów środowiskowych. Szczególną uwagę zwrócono na działania, których wpływ na cele środowiskowe uzasadnia ścisłą kontrolę. Szwecja przedstawiła mocne dowody i zaplanowała podjęcie działań ograniczających ryzyko, aby zapobiec powstaniu poważnych szkód, a wdrożenie tych działań zostanie zapewnione za pomocą odpowiednich kamieni milowych. Dotyczy to w szczególności programów inwestycji w badania, rozwój i innowacje oraz szeroko zakrojonych programów wsparcia w ramach inicjatyw „Skok przemysłowy” i „Skok klimatyczny” mających na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, które mogą obejmować instalacje podlegające pod unijny system uprawnieniami do emisji (ETS).

Przyczynienie się do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej

- (24) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. e) i kryterium 2.5 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP zawiera działania, które przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów klimatycznych stanowią kwotę wynoszącą 44,4 % łącznej alokacji w ramach RRP, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI do tego rozporządzenia. Zgodnie z art. 17 tego

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

⁴ Dz.U. C 58 z 18.2.2021, s. 1.

rozporządzenia RRP jest spójny z informacjami zawartymi w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030.

- (25) Oczekuje się, że reformy i inwestycje znacząco przyczynią się do realizacji celów w zakresie dekarbonizacji i transformacji energetycznej, określonych w szwedzkim zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, co będzie stanowić wkład w realizację celu klimatycznego Unii na 2030 r. Szereg ambitnych działań, zebranych w specjalnym „zielonym” komponencie RRP, wspiera cele klimatyczne, a niektóre działania wspierają również inne cele środowiskowe, w tym zachowanie różnorodności biologicznej. Oczekuje się, że wdrożenie tych środków będzie miało trwały wpływ, w szczególności poprzez przyczynianie się do zielonej transformacji, większej różnorodności biologicznej i ochrony środowiska.
- (26) RRP obejmuje inwestycje w działalność badawczo-rozwojową na rzecz dekarbonizacji wysokoemisyjnych sektorów przemysłu, a także inwestycje w lokalne i regionalne projekty klimatyczne mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, w tym w infrastrukturę ładowania samochodów elektrycznych i produkcję zrównoważonych biopaliw. Celem RRP jest również ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez inwestycje mające na celu poprawę charakterystyki energetycznej budynków wielorodzinnych oraz modernizację infrastruktury kolejowej, podczas gdy inwestycje w ochronę wartościowych obszarów naturalnych, w szczególności lasów, bezpośrednio przyczyniają się do zachowania różnorodności biologicznej i ochrony siedlisk przyrodniczych. Inwestycjom towarzyszy pakiet ambitnych reform mających na celu wsparcie zielonej transformacji, w tym zwiększenie podatku energetycznego, dostosowanie sposobu obliczania ulgi podatkowej na samochody, tak aby lepiej odzwierciedlała ślad węglowy samochodów, oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w paliwach wykorzystywanych w sektorze transportu.
- (27) Działania zawarte w RRP przyczyniają się do osiągnięcia celu klimatycznego Unii na 2050 r., jak również celu Szwecji polegającego na osiągnięciu neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2045 r.

Przyczynianie się do transformacji cyfrowej

- (28) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. f) i kryterium 2.6 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP zawiera działania, które przyczyniają się (rating A) do transformacji cyfrowej lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów cyfrowych stanowią kwotę wynoszącą 20,5 % łącznej alokacji w ramach RRP, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VII do tego rozporządzenia.
- (29) Działania przewidziane w RRP ułatwiają Szwecji sprostanie wyzwaniom, przed jakimi stoi w związku z transformacją cyfrową. W szczególności, chociaż szwedzki system łączności cyfrowej jest zasadniczo dobrze rozwinięty, istnieją braki w łączności na obszarach słabo zaludnionych. Wsparcie na rzecz wprowadzenia sieci szerokopasmowych powinno przyczynić się do poprawy dostępu do szybkich łączy na tych obszarach. Aby zaradzić niedoborowi ekspertów w sektorze technologii informacyjno-komunikacyjnych, który istnieje mimo ogólnie wysokiego poziomu umiejętności cyfrowych w szwedzkim społeczeństwie, w RRP przewidziano działania inwestycyjne mające na celu zwiększenie liczby miejsc na studiach wyższych w ramach kształcenia zawodowego w odpowiednich dziedzinach. Ponadto RRP zakłada inwestycje mające na celu rozszerzenie kształcenia na uniwersytetach

i w innych instytucjach szkolnictwa wyższego, przy czym znaczna część tych inwestycji zostanie przeznaczona na programy zwiększające umiejętności cyfrowe.

- (30) Działania przewidziane w RRP powinny przyczynić się do transformacji cyfrowej w Szwecji poprzez wspieranie cyfryzacji administracji publicznej. Spodziewane jest, że RRP pomoże w osiągnięciu efektu synergii między działaniami w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji dzięki wspieraniu stosowania inteligentnych systemów energetycznych w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków.

Trwały wpływ

- (31) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. g) i kryterium 2.7 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP ma mieć trwały wpływ na Szwecję w dużym stopniu (rating A).
- (32) Oczekuje się, że realizacja działań zawartych w RRP spowoduje zmiany strukturalne w gospodarce poprzez zwiększenie jej potencjału innowacyjnego, zrównowżenia środowiskowego, umiejętności cyfrowych i spójności społecznej. W planie zwiększono udział podatków ekologicznych, co przyczynia się do osiągnięcia celów klimatycznych Szwecji i powinno przyspieszyć zieloną transformację gospodarki. Wpływ ten wzmacnia dodatkowo wspieranie innowacyjnych technologii w zakresie rozwiązań niewykorzystujących paliw kopalnych w sektorach energochłonnych.
- (33) RRP zakłada wspieranie spójności i konwergencji społecznej i terytorialnej, co powinno przynieść pozytywne efekty również w perspektywie długoterminowej. Działanie dotyczące sieci szerokopasmowych ukierunkowano na regiony nieposiadające pełnego zasięgu łączności szerokopasmowej, wspierając w ten sposób spójność regionalną w odniesieniu do mniej gęsto zaludnionych obszarów w całym kraju. Dzięki temu wszyscy powinni móc uczestniczyć w awansie społecznym i gospodarczym napędzanym przez cyfryzację. Oczekuje się, że inwestycje w edukację, ukierunkowane głównie na kształcenie zawodowe i kształcenie osób mających szczególne trudności na rynku pracy, jak również programy na rzecz poprawy znajomości języka szwedzkiego wśród wszystkich mieszkańców, będą miały w perspektywie długoterminowej pozytywny wpływ na spójność społeczną i integrację. Działania mające na celu pobudzanie innowacji i przeciwdziałanie niekorzystnym skutkom tendencji demograficznych wspierają wzrost wydajności i stabilność finansów publicznych. Przyczyniają się one do poprawy zdolności do wspierania przyszłych inwestycji pobudzających wzrost gospodarczy.
- (34) Trwały wpływ RRP można również zwiększyć, wykorzystując synergię między RRP a innymi programami, w tym finansowanymi z funduszy polityki spójności, w szczególności poprzez zajęcie się wyzwaniami terytorialnymi i promowanie zrównoważonego rozwoju. Spodziewane jest, że powiązane reformy strukturalne mające na celu zwiększenie potencjału wzrostu gospodarczego i wzmocnienie podstaw innowacyjnych szwedzkiej gospodarki oraz rozwiązanie problemu zakłóceń równowagi makroekonomicznej pomogą dodatkowo skierować gospodarkę na ścieżkę zrównoważonego i trwałego rozwoju wykraczającą poza horyzont czasowy RRP.

Monitorowanie i realizacja

- (35) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. h) i kryterium 2.8 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w RRP są adekwatne (rating A), aby zapewnić skuteczne monitorowanie i realizację RRP, w tym planowanego harmonogramu działań, kamieni milowych i wartości docelowych oraz związanych z nimi wskaźników.

- (36) Za ogólną realizację szwedzkiego RRP odpowiada Ministerstwo Finansów Szwecji, podczas gdy szwedzki Krajowy Urząd ds. Zarządzania Finansami (ESV) odpowiada za monitorowanie osiągania kamieni milowych i wartości docelowych. Są wystarczająco jasne i realistyczne, aby zapewnić śledzenie i weryfikację ich realizacji, oraz są oparte na adekwatnych, akceptowalnych i wiarygodnych wskaźnikach. Przewiduje się, że mechanizmy weryfikacji, gromadzenie danych i obowiązki opisane przez władze Szwecji są wystarczająco solidne, by odpowiednio uzasadnić wnioski o wypłatę środków. Kamienie milowe i wartości docelowe odnoszą się również do zakończonych już działań, które kwalifikują na podstawie art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241. Do uzasadnienia wniosku o wypłatę wymagane jest osiągnięcie w zadowalającym stopniu tych kamieni milowych i wartości docelowych.
- (37) Państwa członkowskie powinny zadbać o to, by informowano o wsparciu udzielonym w ramach Instrumentu i potwierdzano takie wsparcie zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2021/241. W ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240⁵, można wystąpić o wsparcie techniczne, służące pomocą państwom członkowskim w realizacji ich RRP.

Kalkulacja kosztów

- (38) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. i) i kryterium 2.9 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 przedstawione w RRP uzasadnienie kwoty szacunkowych łącznych kosztów RRP jest w umiarkowanym stopniu (rating B) racjonalne i wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalne do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.
- (39) Szwecja zasadniczo przedstawiła szczegółowe zestawienia indywidualnych szacunków dotyczących kosztów wszystkich inwestycji i reform wraz z powiązаныmi kosztami uwzględnionymi w RRP. Koszty uzasadniono głównie na podstawie porównań z wcześniejszymi lub równoległymi projektami, które mają podobny charakter do proponowanych działań. W przypadku działań, których kosztów nie można szczegółowo określić *ex ante*, takich jak programy stymulowane popytem obejmujące zaproszenia do składania wniosków, Szwecja przedstawiła dowody wskazujące, że łączna kwota przeznaczona na te cele nie jest nieproporcjonalna względem potrzeb finansowych sektorów docelowych. Z oceny kosztów wynika, że koszty przedstawione w RRP są w większości racjonalne i wiarygodne. Fakt, że w przypadku niektórych działań związek między uzasadnieniem a samym kosztem nie jest całkowicie jasny, uniemożliwia jednak przyznanie ratingu „A” w odniesieniu do tego kryterium. Na koniec, szacunkowy łączny koszt RRP jest zgodny z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalny do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

Ochrona interesów finansowych Unii

- (40) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. j) i kryterium 2.10 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz dodatkowe środki zawarte w niniejszej decyzji są adekwatne (rating A), aby zapobiegać korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także aby je

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240 z dnia 10 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument Wsparcia Technicznego (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 1).

wykrywać i eliminować, podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie tego rozporządzenia, i ustalenia te mają skutecznie zapobiegać podwójnemu finansowaniu w ramach tego rozporządzenia i innych programów unijnych. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania innych instrumentów i narzędzi służących propagowaniu i egzekwowaniu przestrzegania prawa unijnego, w tym stosowanych w celu zapobiegania korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów oraz ich wykrywania i korygowania, a także w celu ochrony budżetu Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092⁶.

- (41) RRP towarzyszą środki wykonawcze, w tym kompleksowe środki zabezpieczające w zakresie kontroli i audytu, uwarunkowane pełną realizacją specjalnych dodatkowych kamieni milowych w tym obszarze. Ministerstwo Finansów ponosi ogólną odpowiedzialność za realizację RRP i jest rozliczalne – w imieniu wszystkich podmiotów sektora publicznego – za operacyjne i administracyjne aspekty RRP. Ministerstwo Finansów jest odpowiedzialne również za rozpatrywanie wniosków o informacje na temat ostatecznych odbiorców i o przyznanie dostępu do danych dotyczących tych odbiorców, a także za centralne zapewnianie odpowiedzi na takie wnioski. Gromadzenie i przechowywanie tych danych zapewniają organy odpowiedzialne za realizację RRP. Aby zapewnić spójność w realizacji RRP, nadrzędną instytucją audytową jest szwedzki Krajowy Urząd ds. Zarządzania Finansami (ESV), który wspiera Ministerstwo Finansów w jego ogólnych obowiązkach koordynacyjnych. Wkład wnosi także Krajowa Izba Kontroli, przeprowadzając okresowe kontrole efektywności, skuteczności i rzetelności rozliczeń, przy czym uprawnienia udzielone jej przez parlament są wykonywane niezależnie od rządu.
- (42) System kontroli wewnętrznej opisany w szwedzkim RRP opiera się na solidnym procesie i solidnej strukturze, w ramach których wyraźnie określono role i obowiązki podmiotów wykonawczych i odpowiednio rozdzielono odpowiednie funkcje kontrolne. Należy ustanowić kamienie milowe dotyczące wejścia w życie zmian ustawodawczych ustanawiających mandaty prawne dla organów zaangażowanych w koordynację, monitorowanie, kontrolę i audyt realizacji szwedzkiego RRP, które to przepisy określą w szczególności uprawnienia wszystkich podmiotów rządowych zaangażowanych w operacyjne aspekty wdrażania RRP oraz wyznaczą instytucję audytową i organ odpowiedzialny za opracowanie strategii kontroli w zakresie realizacji RRP. Te kamienie milowe powinny zapewniać, aby system obejmował co najmniej następujące funkcje: a) gromadzenie danych i monitorowanie realizacji kamieni milowych i wartości docelowych oraz b) gromadzenie i przechowywanie danych wymaganych na podstawie art. 22 ust. 2 lit. d) ppkt (i)–(iii) rozporządzenia (UE) 2021/241, a także zapewnienie dostępu do tych danych.

Spójność RRP

- (43) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. k) i kryterium 2.11 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 RRP zawiera w dużym stopniu (rating A) działania służące realizacji reform i projektów inwestycji publicznych, które mają spójny charakter.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 1).

- (44) RRP zawiera spójną wizję wykorzystania odbudowy do przyspieszenia zielonej i cyfrowej transformacji oraz wzmacniania spójności społecznej i charakteryzuje się spójnością między komponentami i poszczególnymi działaniami. Reformy i inwestycje w ramach każdego komponentu są spójne i wzajemnie się wzmacniają, a między komponentami istnieją synergie i komplementarność. Na przykład spodziewane jest, że reforma mająca na celu wsparcie szkolenia zawodowego w zakresie opieki zdrowotnej i społecznej w połączeniu z nauką języka szwedzkiego pozwoli sprostać wyzwaniom związanym z grupami defaworyzowanymi na rynku pracy. Jednocześnie reforma ta powinna również przyczynić się do zapewnienia wysokiej jakości usług opiekuńczych, uzupełniając w ten sposób inicjatywę poświęconą opiece nad osobami starszymi oraz działanie w zakresie regulacji zawodu pielęgniarki/pielęgniacza.

Równość

- (45) RRP zawiera działania, co do których oczekuje się, że pomogą Szwecji – w różnym stopniu – sprostać wyzwaniom, przed którymi stoi w dziedzinie równości płci i równych szans dla wszystkich; działania te dotyczą w szczególności kształcenia i szkolenia oraz są skierowane m.in. do ludzi młodych, osób ze środowisk migracyjnych i osób z niepełnosprawnościami. RRP odzwierciedla ogólny cel rządu w zakresie polityki równouprawnienia płci, zgodnie z którym kobiety i mężczyźni mają takie same możliwości wpływania na społeczeństwo i kontroli własnego życia. Oczekuje się, że RRP będzie ważnym narzędziem promującym równouprawnienie płci i sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci.

Samoocena bezpieczeństwa

- (46) Nie przedstawiono samooceny bezpieczeństwa, ponieważ Szwecja nie uznała jej za stosowną, zgodnie z art. 18 ust. 4 lit. g) rozporządzenia (UE) 2021/241.

Proces konsultacji

- (47) Na etapie przygotowywania szwedzkiego RRP przeprowadzono liczne konsultacje z partnerami społecznymi i organizacjami przedsiębiorców, w tym w ramach krajowej koordynacji europejskiego semestru na szczeblu służb. Odbyło się spotkanie z przedstawicielami organizacji społeczeństwa obywatelskiego. W ramach tego procesu odpowiednie zainteresowane strony, takie jak grupy interesów, przedsiębiorstwa oraz przedstawiciele gmin i regionów, przedstawiły swoje propozycje. Przedstawione w RRP reformy lub działania, które wiążą się ze zmianą obowiązującego prawodawstwa, poprzedzono w szczególności przedłożeniem wniosków odpowiednim władzom, gminom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym, albo spodziewane jest poprzedzenie ich takimi przygotowaniem.
- (48) W stosownych przypadkach zainteresowane strony powinny nadal uczestniczyć we wdrażaniu danych działań, aby zapewnić stałą komunikację między władzami a obywatelami, przedsiębiorstwami, gminami i regionami. Aby zapewnić odpowiedzialność odpowiednich podmiotów, kluczowe znaczenie ma zaangażowanie wszystkich odpowiednich władz lokalnych i zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych, w całym okresie realizacji inwestycji i reform przewidzianych w RRP.

Pozytywna ocena

- (49) Po pozytywnej ocenie Komisji w sprawie RRP Szwecji i stwierdzeniu, że RRP spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, zgodnie z art. 20 ust. 2 i załącznikiem V do tego rozporządzenia, w niniejszej decyzji

należy określić reformy i projekty inwestycyjne niezbędne do zrealizowania RRP, odpowiednie kamienie milowe, wartości docelowe i wskaźniki, a także kwotę udostępnianą przez Unię na wdrożenie RRP w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego.

Wkład finansowy

- (50) Szacowany łączny koszt RRP Szwecji wynosi 33 304 030 000 SEK, co stanowi równowartość kwoty 3 289 286 914 EUR według referencyjnego kursu wymiany EUR/SEK wyznaczonego przez EBC na dzień 28 maja 2021 r. Ponieważ RRP spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, a ponadto kwota szacunkowych łącznych kosztów RRP jest wyższa od maksymalnego wkładu finansowego dostępnego dla Szwecji, wkład finansowy przydzielony na RRP Szwecji powinien być równy łącznej kwocie wkładu finansowego dostępnego dla Szwecji.
- (51) Zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 obliczenie maksymalnego wkładu finansowego dla Szwecji jest aktualizowane do dnia 30 czerwca 2022 r. Tym samym, zgodnie z art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, kwotę dla Szwecji nieprzekraczającą maksymalnego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 11 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia, należy teraz udostępnić do celów zaciągnięcia zobowiązania prawnego do dnia 31 grudnia 2022 r. Jeżeli będzie to konieczne w związku z aktualizacją maksymalnego wkładu finansowego, Rada, działając na wniosek Komisji, powinna zmienić bez zbędnej zwłoki niniejszą decyzję, aby uwzględnić zaktualizowany maksymalny wkład finansowy obliczony zgodnie z art. 11 ust. 2 tego rozporządzenia.
- (52) Wsparcie, które zostanie udostępnione, ma być finansowane z pożyczek zaciąganych przez Komisję w imieniu Unii na podstawie art. 5 decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053⁷. Płatności wsparcia należy dokonać w transzach, gdy Szwecja osiągnie w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji RRP.
- (53) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku wszelkich procedur dotyczących przyznawania funduszy unijnych w ramach jakiegokolwiek programu UE innego niż Instrument lub procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać wszczęte, w szczególności na mocy art. 107 i 108 Traktatu. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 Traktatu, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1 *Zatwierdzenie oceny RRP*

Zatwierdza się ocenę RRP Szwecji na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. Reformy i projekty inwestycyjne w ramach RRP, ustalenia oraz harmonogram monitorowania i realizacji RRP, w tym odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe, odpowiednie wskaźniki dotyczące osiągnięcia planowanych kamieni

⁷ Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1.

milowych i wartości docelowych oraz ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do odpowiednich danych bazowych określono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2 *Wkład finansowy*

1. Unia udostępnia Szwecji wkład finansowy w formie bezzwrotnego wsparcia w wysokości 3 288 516 389 EUR⁸. Kwota 2 910 807 980 EUR jest dostępna do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych do dnia 31 grudnia 2022 r. Jeżeli w wyniku aktualizacji przewidzianej w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 zaktualizowany maksymalny wkład finansowy dla Szwecji wyniesie co najmniej 3 288 516 389 EUR, udostępniania jest dodatkowa kwota w wysokości 377 708 409 EUR do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Jeżeli w wyniku aktualizacji przewidzianej w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 zaktualizowany maksymalny wkład finansowy dla Szwecji wyniesie mniej niż 3 288 516 389 EUR, różnicę między zaktualizowanym maksymalnym wkładem finansowym a kwotą 2 910 807 980 EUR udostępnia się do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych zgodnie z procedurą określoną w art. 20 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/241 od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.
2. Wkład finansowy Unii jest udostępniany Szwecji przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem. Transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość rat zależy od dostępności środków finansowych.
3. Uruchomienie transz zgodnie z umową w sprawie finansowania jest uzależnione od dostępności środków finansowych oraz od decyzji Komisji podjętej zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Szwecja osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji RRP. Aby kwalifikować się do płatności, Szwecja musi osiągnąć kamienie milowe i wartości docelowe nie później niż w dniu 31 sierpnia 2026 r., z zastrzeżeniem wejścia w życie zobowiązań prawnych, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 3 *Adresat*

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Szwecji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

⁸ Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Szwecji określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w art. 11 tego rozporządzenia.